

**ЗБОРИ СУДДІВ
ОСТРОЗЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

вул. Східна, 82, м. Острог, Рівненська область, 35800
тел. (03654) 2-35-58, тел./факс (03654) 2-34-39, E-mail:
inbox@ost.rv.court.gov.ua

---

30 листопада 2017 року

м. Острог

Р І Ш Е Н Н Я

№ 8

За результатами вивчення документів, наданих ДСА України (лист від 17.11.2017 року № 8-13695/17) щодо оптимізації мережі судів, відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», відповідно до частини третьої – шостої статті 18 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII, керуючись статтею 128 цього ж Закону, збори суддів Острозького районного суду Рівненської області, -

в с т а н о в и л и :

ДСА України пропонує створити один із окружних судів на базі Здолбунівського районного та Острозького районного судів Рівненської області, наділивши статусом «Центрального» Здолбунівський районний суд та поширити його юрисдикцію в межах міст та районів, на які поширюється юрисдикція цих судів.

Вважаємо, що створення Здолбунівського окружного суду на базі Здолбунівського районного та Острозького районного судів Рівненської області абсолютно не відповідає цілям судової реформи у цих районах. Так, зокрема, таке укрупнення ставить під сумнів створення такої мапи судів, яка би дозволила цьому суду працювати ефективно, а учасникам процесу отримувати послуги на високому рівні, а також навряд чи зможе підвищити рівень довіри експертного середовища (адвокатів, юристів) до суду до рівня 70 відсотків.

На засіданні круглого столу «Оптимізація системи судоустрою України: проблеми та перспектива», що відбувався 18 та 19 жовтня 2017 року у м. Києві за сприяння Проекту USAID «Нове правосуддя», заступник голови Державної судової адміністрації України Ольга Булка наголосила, що одним із ключових факторів має стати вирішення питання транспортного сполучення та географічного розташування судів. Із її слів, застосовується принцип, що полягає в мінімізації відстані між судом та усіма населеними

пунктами на відповідній території. А насправді, після такого укрупнення, громадяни, підприємства, установи та організації, що знаходяться в місті Острог та Острозькому районі, віддаляються від новоствореного суду.

Якщо раніше острожани та жителі району могли звернутися за захистом порушених прав та свобод до суду в м. Острог, то після впровадження даної реформи доведеться їхати від м. Острог 32 км до м. Здолбунів, а переважна більшість жителів із навколишніх сіл Острозького району ще й далі. Для прикладу відстань до м. Здолбунів з:

- с. Теремне через м. Острог – 67,1 км; до м. Острог – 35,1 км;
- с. Вілія через м. Острог – 61,7 км; до м. Острог – 29,7 км;
- с. Ілляшівка через м. Острог – 55,2 км; до м. Острог – 23,2 км;
- с. Завизів через м. Острог – 61,9 км; а якщо через смт. Гоща з пересадкою – 53,2 км; до м. Острог – 29,9 км;
- с. Стадники через м. Острог – 49,3 км; до м. Острог – 17,3 км;
- с. Черняхів через м. Острог – 52,7 км; до м. Острог – 20,7 км;
- с. Тесів через м. Острог – 56,1 км, а якщо через смт. Гоща з пересадкою – 53,7 км; до м. Острог – 21,7 км;
- с. Новомалин – через м. Острог – 44,6 км; до м. Острог – 12,6 км;
- с. Новородчиці – через м. Острог – 57,2 км; до м. Острог – 25,2 км;
- с. Кутянка – через м. Острог – 52,8 км; до м. Острог – 20,8 км;
- с. Мощаниця – через м. Острог – 45,6 км; до м. Острог – 13,6 км;
- с. Межиріч – через м. Острог – 37,1 км; до м. Острог – 5,1 км;

І таких населених пунктів в Острозькому районі – 56.

Пряких рейсів автобусом до м. Здолбунів не існує, і громадянам (крім мешканців населених пунктів: Гремяче, Грозів, Верхів, Михайлівка, Українка, Плоска) спочатку доведеться добиратись до м. Острог, а потім вже до м. Здолбунів, при цьому ще і понести додаткові грошові витрати, оскільки вартість квитків на автобус з м. Острог до м. Здолбунів і назад сьогодні складає 40 грн. А якщо розгляд справи буде відкладатись, то громадянам доведеться декілька разів їздити до м. Здолбунів та витратити свій час та зайві кошти.

Прямого залізничного сполучення між містами Острог та Здолбунів також немає, оскільки залізничний вокзал знаходиться в с. Оженин Острозького району за 15 км. від м. Острог.

Чи не найбільшим недоліком судової реформи, в частині укрупнення судів, є те, що її розробники недооцінюють важливість думки пересічних громадян. Так, зокрема, одна із заявлених цілей реформи – це зростання рівня довіри експертного середовища (адвокатів юристів) до суду, а думка громадян взагалі не сприймається ними як інструмент для підняття рівня довіри до судової гілки влади. Адже укрупнення судів неодмінно призведе до збільшення відстані від громадян, що проживають в м. Острог та Острозькому районі до новоствореного суду, що, як наслідок, неодмінно погіршить їм доступ до правосуддя.

Це стосуватиметься також слідчих та прокурорів, оскільки подання клопотань, обвинувальних актів у кримінальних провадженнях до суду у м. Здолбунів та подальший їх розгляд створить для них певні труднощі та витрату особистих коштів, які ніким не будуть відшкодовуватись.

Те ж саме стосується суддів та працівників апарату які також будуть змушені курсувати між двома містами, оскільки про них розробники реформи взагалі не подумали.

Окрім того, для оперативної передачі документів в електронній формі постане необхідність у придбанні високоякісних сканерів, а також у залученні окремих працівників із числа державних службовців, які тільки й робитимуть, що скануватимуть процесуальні документи.

В процесуальних кодексах (як діючих так і в нещодавно прийнятих) існують норми щодо судових витрат, зокрема, пов'язаних з явкою до суду, залученням свідків тощо, які за певних обставин компенсуються за рахунок держави (державного бюджету). Безумовно, що переміщення на великі відстані, в т.ч. в непрямому транспортному сполученні, значно збільшить такі витрати.

Таким чином, не може йти мова ні про яке очікуване скорочення видатків державного бюджету.

Після такого укрупнення судів виникає безліч питань, на які ніхто не може дати відповіді. Як будуть працювати слідчі судді через стислі строки розгляду клопотань та скарг на стадії досудового розслідування які обчислюється годинами та днями. Наприклад, слідчий з Острозького відділення поліції подав до відділення Здолбунівського окружного суду в м. Острог клопотання про проведення обшуку. Автоматизована система (єдина на суд) розподілила дане клопотання слідчому судді який має постійне робоче місце в м. Здолбунів. Хто до кого має їхати? Як розглядати клопотання про тримання під вартою враховуючи звички органів досудового розслідування подавати такі клопотання наприкінці робочого дня? Яким чином в аспекті укрупнення судів буде вирішено питання чергування слідчих суддів у неробочі та святкові дні? Як розглядати справи про адміністративні правопорушення, як виконувати постанови про адміністративний арешт? Хто і як має доставляти правопорушників до суду? Та багато інших питань.

На даний час таких проблем в роботі суду майже немає. То навіщо створювати проблеми, а потім намагались їх вирішувати, витративши величезні кошти та отримавши сотні (якщо не тисячі) рішень Європейського Суду по ст. 3, 5, 6 та 13 Конвенції? Репутаційні ризики від укрупнення судів є надто великими, а негативні наслідки укрупнення судів стануть непоправним ударом по судовій реформі та іміджу України, яка прагне до членства у Європейському Союзі.

Для пошуку оптимальної кількості суддів розробниками реформи взятий до уваги приклад зарубіжних країн, зокрема Італії, аналізуючи який, вони прийшли до висновку, що в судах, що мають до 20 суддів продуктивність зростає зі збільшенням розмірів судів, і зменшується після досягнення (перевищення) розміром суду певного (високого) значення кількості суддів, при цьому є ризик, що невеликому суду може не вистачати продуктивності, оскільки кількість проваджень є занадто низькою для повного використання потенціалу судів, проте невелика кількість суддів у порівнянні з тією ж кількістю типів проваджень великих судів може призвести до дефіциту спеціалізації і, таким чином, не тільки до низької

продуктивності (акцент на вартість), але й до низької ефективності (акцент на якість).

А тому, виникають питання до терміну «продуктивність праці суддів». Оскільки судді під час розгляду справ та кримінальних проваджень обмежені процесуальними строками, а на перше місце буде ставитися питання щодо продуктивності праці судді, то учасники процесу ризикують в майбутньому отримувати послуги на низькому рівні. І замість того, щоб розгрузити суддів від навали нерозглянутих справ, що була створена впродовж останніх років, розробники реформи планують їх ще більше загрузити, бо на їхню думку праця суддів не достатньо продуктивна.

Судячи з таких висновків, складається враження, що розробники судової реформи ігнорували науковий підхід до процесу оптимізації судів, який мав би включати проектування, моделювання, експеримент, зокрема, експеримент в малому соціальному масштабі, а сама реформа проводиться для досягнення інших, прихованих, цілей.

З іншого боку, якщо всі міські, районні, районні у містах та міськрайонні суди залишаться в якості відділень новостворених окружних судів та будуть запроваджені відповідні зміни до автоматизованої системи діловодства суду, то в кінцевому результаті судової реформи ми отримаємо лише косметичний ефект пов'язаний із змінами назв судів та зменшення через це кількості висококваліфікованих спеціалістів керівного складу, зокрема, керівників апаратів судів та їх заступників.

Враховуючи викладене вище, збори суддів Острозького районного суду Рівненської області,-

в и р і ш и л и :

1. Пропозицію Державної судової адміністрації України щодо утворення Здолбунівського окружного суду на базі Здолбунівського районного та Острозького районного судів Рівненської області визнати неприйнятною.

Головуючий на зборах суддів

В.А. Назарук

Секретар зборів суду

М.В. Панчук